

TOHI FAKAMATALA KI HE HUUH TA'OFI MAHAKI PIPIHI

DTaP (Tipifelia, Tetanusi, Petusisi) Huhu Malu'i: Ko e ngaahi me'a fiema'u keke 'ilo kiai.

Many Vaccine Information Statements are available in Spanish and other languages. See www.immunize.org/vis 'Oku Lahi 'a e Ngaahi Tohi Fakamatala Ki He Huhu Ta'ofi 'o e ngaahi Mahaki Pipihi 'e ma'u 'i he Lea Faka-Sepeni mo e ngaahi lea kehé. Sio ki he www.immunize.org/vis

1 Ko e ha 'oku feima'u ai ke ke huhu malu'i?

DTaP huhu malu'i 'e tokoni ki hono malu'I ho' o fanau mei he **tipifelia, tetanusi**, mo e **petusisi**.

- **TIPIFELIA (D)** 'e malava ke ne uesia e palopalema he mānava, mamatea, pea mo e uesia e mafu. Kimu'a he huhu malu'i, na'e tamate'i he tipifelia e lau mano e longai fanau he ta'u kotoa pe 'i 'Amelika ni.
- **TETANUSI (T)** fakatupunga e felangaaki mo ha'iha'isia e uoua. 'Oku ne fakatupu ke "loka" 'a hoto kaungao pea 'ikai ke lava ke fakaava hoto ngutu pe folo ha me'a. Meimei ko e toko 1 mei he toko 5 'oku ma'u e tetanus 'e mate.
- **PETUSISI (aP)**, 'oku toe fa'a 'iloa ko e tae pahū, pea fakatupu ai e tae loloa e longai fanau 'o faingata'a ki he valevale pea mo e longai fanau ke nau kai, inu pe manava. 'Oku ne fakatupu e niu monia, hamu, maumau e 'atamai, pea mo e mate.

Ko e tokolahi e longai fanau 'oku huhu malu'i kinautolu 'aki e DTaP 'e malu'i ai pe kinautolu he'enua tutupu koe longai fanau. Ko e tokolahi e longai fanau te nau ma'u e mahaki kapau 'e ta'ofi e huhu malu'i.

2 Huhu malu'i DTaP

Ko e totonu ki he longai fanau ke nau to'o ha 5 'o e DTaP huhu malu'i, pea ko e tu'otaha he ta'u kotoa pe he toenga honau ta'u hoko mai.

- mahina 2
- mahina 4
- mahina 6
- mahina 15-18
- ta'u 4-6

Ko e huhu DTaP 'e malava pe ke fakahoko tatau pe ia mo e ngaahi huhu malu'i kehe. 'E iai e taimi 'e ni'ihii 'e lava pe he longai fanau 'o ma'u e DTaP fakataha pea mo e taha 'o e ngaahi huhu malu'i kehe ha huhu tu'otaha.

3 'Oku 'iai e longai fanau ia 'oku 'ikai totonu ke nau fai e huhu malu'i DTaP pe ko 'enua tatali.

Ko e DTaP 'oku fakahoko pe ia ki he longai fanau 'oku si'i hifo honau ta'u motu'a he 7. Ko e huhu malu'i DTaP 'oku 'ikai ke totonu ia ke fai ki ha taha pe - ko ha ni'ihii tokosi'i e longai fanau te nau malava pe 'o ma'u huhu malu'i kehe kapau 'oku 'iai e tipifelia pea mo e tetanusi 'o 'ikai ko e DTaP.

Talaange ki ho'o potungaue tokoni'i koe mo'ui lelei kapau ko ho'o fanau:

- Kapau na'e ma'u **alesiki ia kapau na'e 'osi to'o ha DTaP**, pe ko ha ngaahi faka'ilonga alesiki matu'utamaki ki he mo'ui.
- Kapau na'e 'osi koma pe ko ha toutou hamu 'i **loto he 'aho 'e 7 hili hono to'o e DTaP**.
- Ma'u hamu pe ma'u ha toe palopalema ki he **ngaahi neave**.
- Pe na'e 'osi 'iai ha tukunga na'e ui koe **Sinitulomi Kuliani Palee (GBS)**.
- Kapau na'e ma'u e **langa pe ko e fufula he 'osi ha to'o o e DTaP** pe ko e huhu malu'i DT.

'Oku 'iai e ngaahi keisi, ko ho'o potungaue mo'ui tokoni'i koe te nau malava ke toloi e huhu malu'i DTaP ho'o fanau ki ha'o toe 'a'ahi mai he kaha'u.

Ko e longai fanau 'oku 'iai e fanga ki'i puke iiki, hange ko e momoko, 'e malava ke huhu malu'i. Ko e longai fanau 'oku 'ikai ke nau fu'u puke pe ko ha puke lahi 'oku fakapotopoto ke nau talitali ke nau sai aupito kimu'a pea fai e huhu malu'i DTaP.

Ko ho'o potungaue mo'ui tokoni'i ho'o mo'ui ten au 'oatu e ngaahi fakamatala.

4**Ko e ngaahi palopalema ka uesia he huhu malu'i**

- Kulokula, langa, fufula, pea mamahi e feitu'u na'e fai ai e huhu ko e anga maheni pe ia ka hili e DTaP.
- Mofi, hoha'a, tavaivaia, ta'eta'efie kai, mo e lua 'oku fa'a hoko he 'osi e 'aho 'e 1 ki he 3 ka hili e huhu malu'i DTaP.
- To e fakalalahi e ngaahi faka'ilonga, hange ko e hamu, 'ikai tuku 'ene tangi 'o lahi he houa 'e 3 pe 'ova ai, ma'olunga e mofi ('ova he 105°F) hili e huhu malu'i DTaP pea tataitaha pe ha'ane fa'a hoko. Tataaitaha, 'oku fa'a hoko e fufula e uma hili e huhu pe alanga, tautefito ki he fanau lalahi ange he taimi 'oku nau to'o ai ko hono tu'o 4 pe 5 ia.
- Koe hamu ne ngali loloa, koma, kovi ange e konisenisi, pe kuo 'osi maumau e 'atamai ia 'o fu'u uesia ka 'oku fa'a tataitaha ka hili e huhu malu'i DTaP.

Ko ha fa'ahinga faito'o pe, 'oku 'iai pe 'ene fa'a hoko ai ko ha faingamalie e huhu malu'i kene fakatupu ha alesiki kovi ange, ko ha lavea fakatu'utamaki pe koe mate.

5**Ko e ha leva e me'a ka hoko ha fu'u palopalema lahi?**

Ko e alesiki fa'a hoko ia he taimi 'oku mavahe ai 'a e fanau mei he kiliniki. Kapau te ke fakatokanga'i e ngaahi faka'ilonga 'o ha alesiki fakatu'utamaki hange koe (fepulopulai, fufula e mata mo e monga, faingata'a e manava, vave ta e mafu, ninimo, moe tavaivaia) telefoni ki he 9-1-1 ke 'ave e fanau ki he falemahaki 'ofi taha.

Ko e ngaahi faka'ilonga kehe 'oku ne fakatupu keke hoha'a ai, telefoni ki he potungaue tokoni'i e mo'ui ho'o fanau.

Ko ha ngaahi faka'ilonga fakatu'utamaki 'oku ha ke lipooti ki he Va'a Tokangaekina Huhu Malu'i Lipooti Sisitemi 'Iveni (VAERS). 'Oku fa'a hanga 'e ho'o toketa 'o faile e lipooti, pe teke fai pe 'e koe. 'A'ahi www.vaers.hhs.gov pe telefoni **1-800-822-7967**. *Ko e VAERS 'oku nau lipooti pe e ngaahi faka'ilonga, 'oku 'ikai ken au 'oatu e fale'i faka metikolo.*

6**Potungaue koia ki he Huhu Malu'i pea mo e Polokalama ki he Totongi e Lavea**

Ko e Potungaue koia ki he Huhu Malu'i pea mo e Polokalama ki he Totongi e Lavea (VICP) koe polokalama ia 'a e fetulolo na'e fokotu'u ke tokoni ki he kakai na'a nau uesia pe lavea tupu mei ha fo'i huhu malu'i. 'A'ahi www.hrsa.gov/vaccinecompensation pe telefoni **1-800-338-2382** ke ke ako ki he polokalama pe ko ha'o faile ha'o launga. 'Oku 'iai pe 'a e taimi fakangatangata ai ke faile ha'o launga ki ha totongi.

7**'E anga fefe ha'aku toe ako ki ha ngaahi me'a lahi?**

- 'Eke pe ki ho'o potungaue tokoni ho'o mo'ui.
- Telefoni ki ho'o va'a fakakolo pe potungaue mo'ui ho'o siteiti.
- Fetu'utaki ki he Senita e Pule'i Ngaahi Mahaki pea mo e Faka'ehi'ehi (CDC):
  - Telefoni **1-800-232-4636 (1-800-CDC-INFO)** pe
  - 'A'ahi www.cdc.gov/vaccines

Vaccine Information Statement (Interim)
DTaP (Diphtheria, Tetanus,
Pertussis) Vaccine
Tongan

Faka'aonga
faka'ofisi pe
i heni

08/24/2018 | 42 U.S.C. § 300aa-26